

בשעה שהיא יושבת לקצור עם הקוצרים, היתה הופכת פניה לצד אחר ולא היתה נראית אפילו אחד מאצבעות ידיה ורגליה
 מדרש רות ב. 05

היתה מחזרת אחרי מאכל שלה יום יום [ברוך ה' יום יום]
 מדרש זוטא רות 52

רות

אישיותה / מתגיירת / בשרה בעז / אשת בעז

אישיותה

בשכר ארבעים ושתים קרבנות שהקריב בלק, זכה ויצא ממנו רות בת בתו של עגלון, בן בנו של בלק סנהדרין קה:

אמר לו הקדוש ב"ה לאברהם, שתי בריכות טובות יש לי להבריק בך, רות המואביה ונעמה העמונית יבמות סג.

למה נקרא שמה רות, שיצאה ממנה דוד שריוהו להקדוש ב"ה בשירות ותשבחות
 ב"ב יד:

רות, על שם תור, שהוא כשר על המזבח, כך רות כשרה לבא בקהל
 זהר חדש רות עח.

בתחלה גילית שמה, כשנשאה למחלון, קרא לה רות שם עט.

חס ושלוש שנשאה מחלון והיא גויה, אלא כשנשאה נתגיירה, ובחזקת אימת בעלה עומדת, כיון שמת בעלה, ברצונה דבקה בתורה
 שם

"ישבי לחם" (דהי"א ד, כב) זו רות המואביה ששבה ונדבקה בבית לחם יהודה
 ב"ב צא:

בת ארבעים שנה היתה וכל הרואה אותה מריק קרי רור ד, ד

שתי נשים היו שמהם נבנה זרע יהודה, ויצא מהם דוד המלך ושלמה המלך ומלך המשיח, ואלו שתי הנשים זו דומה לזו, תמר ורות שמתו בעליהם הראשונים, ושניהם השתדלו אחרי בעליהן השניים, ושתיהם עשו בכשרות כדי לעשות טובה עם המתים זהר ח"א קפח:

"ותאכל ותשבע ותותר" (רות ב, יד) שהברכה היתה בפיה של אותה צדקת
 במדר"כא, כ

"תן לחכם ויחכם עוד" (משלי ט, ט) זו רות המואביה, דברי חכמה ראה בה שני שבלים לקטה, שלשה שבלים לא לקטה [כפי הדין], ודברי צניעות ראה בה, שבלים עומדות לוקטת מעומד, נפולות מיושב שבת קיג:

מתגיירת

בשביל שתי פרידות טובות שיש לי להוציא מהם רות המואביה ונעמה העמונית, חס הקדוש ב"ה על שתי אומות גדולות ולא החריבן
 ב"ק לח:

"לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה'" (דברים כג, ד) עמוני ולא עמונית, מואבי ולא מואבית, מה שכתוב "פתחת למוסרי" (תהלים קטז, טז) אמר דוד לפני הקדוש ב"ה רבונו של עולם, שני מוסרות שהיו עלי פתחתם, רות המואביה ונעמה העמונית יבמות עז.

"ותלכנה שתיהן עד בואנה" (רות א, יט) אותו היום קציר העומר היה ילקוט המכירי תהלים פט, יח

כל שעה שחמותה אמרה לה לכי בתי, היתה בוכה, ותאמר רות, איני יכולה לחזור למשפחתי ולשאורה של עבודה זרה של בית אבא
 מדרש רות ב. 49

"יעשה ה' עמכם חסד כאשר עשיתם עם המתים" (רות א, ח) שטפלתם בתכיריכיהם "ועמדי" שויתרו לה כתובותיהם רור ב, יד

"ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה בה" (שם) יבואו בני הנשוקה [גלית] ויפלו ביד בני הדבוקה [דוד] סוטה מב:

"עמך עמי ואלהיך אלהי" אמר לה הקדוש ב"ה לא הפסדת כלום, הרי המלוכה שלך היא בעולם הזה ובעולם הבא ספרי בהעלותך עח

"ותאמר רות אל תפגעי בי" דעתי להתגייר, אלא מוטב על ירך ולא על ידי אחרת, כיון ששמעה נעמי כך, התחילה סודרת לה הלכות גרים, אמרה לה בתי, אין דרכן של בנות ישראל ללכת לבתי טיטראות ולבתי קרקסיות, אמרה לה "אל אשר תלכי אלך" אמרה לה, אין דרכן של ישראל לדור בבית שאין בה מזוזה אמרה לה "באשר תלין אלין" רור ב, כב

אמרה לה, אסור לנו תחום שבת "באשר תלכי אלך" אסור לנו יחוד "באשר תליני אלין" אנו מצווים על שש מאות ושלוש עשרה מצות "עמך עמי" אסור לנו עבודה זרה "אלהיך אלהי" יבמות מז:

"ותאכל" בימי דוד "ותשבע" בימי שלמה "ותותר" בימי חזקיהו [עושר ומלכות] שבת קיג:

"ושמת שמלותיך" (שם ג, ג) אלו בגדים של שבת שם

נעמי אמרה לה "ורחצת וסכת ושמת שמלותיך" ואחר כך "וירדת הגרן" ומה עשתה רות, לאחר שירדה לגרן עשתה כל מה שאמר לה, אמרה רות, הדור פרוץ בעריות, שמא יראו אותי מקושטה ויאמרו זונה היא מד"ת בהר ג

חרדה שהחרידה רות לבועז שנאמר "ויחרד האיש וילפת" (שם) בדין היה לקללה אלא "ובוטח ה' יושגב" (משלי כט, כה) נתן בלבו וברכה בר"ר סז, א

"ויחרד האיש וילפת" לפתתו כחזוית, התחיל ממשמש בשערה, אמר, רוחות אין להם שער, אמר לה, מי את רוח או אשה? אמרה לו אשה, פנויה את או אשת איש? אמרה פנויה, טמאה את או טהורה? אמרה לו טהורה ר"ר ו, א

אמר לה, מה באת לעשות כאן? אמרה לו לקיים את התורה "וכי ימוך אחיך ומכר מאחוזתו" (ויקרא כה, כה) אמר לה "שכבי עד הבוקר", אמרה לו, וכי בדברים אתה מוציאני, אמר לה "חי ה'" איני מוציאך בדברים מד"ת בהר ג

היה יצר הרע יושב ומצער כל אותו הלילה ואומר, אתה פנוי ומבקש אשה, והיא פנויה ומבקשת איש, עמוד ובוא אליה ותהי לך לאשה, נשבע ליצרו "חי ה'" אם אגענה, ולאשה אמר "שכבי עד הבוקר" ספרי בהעלותך פח

"שש השעורים האלה נתן לי" רמז לה שעתידים ששה בנים לצאת ממנה שמתברכים בשש הברכות סנהדרין צד.

"ויבא העיר" היה צריך לכתוב "ותבא העיר" אלא הוא היה מהלך עמה, שלא יפגעו בה אחד מן הבחורים ר"ר ז, ג

אשת בעז

[להקים שם המת] צוה בעז לאשה לחלוץ הנעל של הגואל לפי הדין ולירוק לפניו קדמוניות היהודים כ-51

רות בת ארבעים שנה היתה ולא נפקדה כשנשאת למחלון, וכיון שהתפלל עליה אותו צדיק [בעז] מיד נפקדה ר"ר ו, ב

עיקר הרחם לא היה לה, וגלף לה הקדוש ב"ה עיקר הרחם שם ז, יד

רות כיון שנתגיירה מכל מקום לא קראוה בשם אחר, כי שם אחר היה לה וכשנשאת למחלון קראו שמה רות כשנתגיירה זהר חדש רות אט.

כל הנהגת בית יהודי אכילה ושתייה היא למדה [בבית מחלון] מתי התגיירה אחרי כן כשהלכה עם נעמי זהר ח"ג קצ.

"השבה משדי מואב" (שם ב, ו) אמר לה אילו באת אצלנו מאתמול שלשום לא היינו מקבלים אותך [אז מואבית אסורה היה] בכמות ח, ה"ג

אותו היום שבאתה רות המואבית לארץ ישראל, מתה אשתו של בעז ב"ב בא.

בשדה בעז

"ותלך ותבא ותלקט בשדה" (שם ב, ג) שהלכה ובאת הלכה ובאת עד שמצאה בני אדם המהוגנים לילך עמהם שבת קיג:

"למי הנערה הזאת" וכי לא היה מכיר אותה? אלא כיון שראה אותה נעימה ומעשיה נאים, כל הנשים משחקות עם הקוצרים וזו מצנעת עצמה, כל הנשים מלקטות מבין העמרים וזו מלקטת מן ההפקר, התחיל שואל עליה ר"ר ד, ט

כשראה בעז דיון ישראל את ענוותנותה של הצדקת הזאת, שאינה מרימה עיניה להסתכל במקום אחר אלא לפניה, ורואה כל דבר בעין טובה, ועזות מצח לא היה בה, ובכל מקום שהיתה לוקטת בשדה נתוסף בו ברכה, ובעז הסתכל שרוח הקודש שורה עליה, ועתיד לצאת ממנה מלכים לכן אמר לה "עיניך בשדה" זהר ח"ב ריז:

"והלכת אחריהן" אחרי עיניך, כל העולם אין להם רשות ללכת אחרי עיניהם ואת תלכי, כי עיניך גורמות ברכות מרובות שם ריח.

"ותשתחו ארצה" התנבאה שהוא עתיד להכירה בדרך כל הארץ ר"ר ה, ב

"גשי הלום" רמז לה עתידה מלכות בית דוד לצאת ממך שכתוב בו "הלום", "וטבלת פתך בחמץ" רמז לה, עתיד בן לצאת ממך שמעשיו קשים כחומץ ומי הוא? מנשה "ותשב מצד הקוצרים" רמז לה שעתידה מלכות בית דוד שתתחלק שבת קיג:

"צדיק אוכל לשובע נפשו" (משלי יג, כה) זו רות המואבית שכתוב בה "ותאכל ותשבע ותותר" שהברכה שרתה במעיה פס"ר טז, ל

"יולד בן לנעמי" (רות ד, יז) רות ילדה ונעמי גדלה
ולפיכך נקרא על שמה סנהדרין יט

רות המואביה ראתה במלכות שלמה בן בנו של בן בנד
ב"ב צא

וע"ע בעז